

Wpłynęło dn. 07.08.20

Hajnówka 2020.08.05

BRH
06.08.2020
[Signature]

Pan
Jerzy Sirak
Burmistrz Miasta Hajnówka

Niniejszym w załączeniu przedkładam opinię prawną sporządzoną na wniosek z dnia 14 lipca 2020 r. Komisji Infrastruktury Komunalnej i Samorządu Rady Miasta Hajnówka

RADCA PRAWNY
Eugeniu Ostapczuk
BŁ-396

OPINIA PRAWNA

w sprawie wniosku Komisji Infrastruktury Komunalnej i Samorządu Rady Miasta Hajnówka

I. Stan faktyczny

Komisja Infrastruktury Komunalnej i Samorządu Rady Miasta Hajnówka na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2020 r. zgłosiła wniosek o treści, jak niżej cyt.:', Komisja wnioskuje o wydanie opinii prawnej przez radcę prawnego UM, czy zgodne z prawem jest przekazanie kwoty w wysokości 4.601,00 zł przeznaczonej na Wydawnictwo A -., Biegiem przez życie", na konto prywatne autora".

Pismem z dnia 20 lipca 2020 r. Burmistrz Miasta Hajnówka wystąpił do dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hajnówce o udzielenie wyjaśnień odnośnie stanu faktycznego sprawy będącej przedmiotem opinii prawnej wraz z jego udokumentowaniem.

Na wskazane pismo Burmistrza, dyrektor MBP dnia 24 lipca 2020 r. udzieliła odpowiedzi i dołączyła do pisma następujące dokumenty:

1.kopię pisma z dnia 07.03.2020 r. A skierowanego do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hajnówce zawierającego prośbę o przekazanie zgromadzonych środków pieniężnych pochodzących z darowizn na wydanie książki „ Biegiem przez życie” w wysokości 5.121,00 zł na rachunku bankowym MBP na wskazany przez niego rachunek bankowy w przedmiotowym piśmie,

2.kopię pisma z dnia 23.06.2020 r. MBP w Hajnówce skierowane do A zawierające w swojej treści wskazanie, iż wpływy z darowizn księgowane są na rachunku bieżącym, służącym do ewidencji operacji finansowych z przeznaczeniem na działalność statutową jednostki. Jednocześnie zaznaczono, iż zbiórka pieniędzy na wydanie książki „ Biegiem przez życie” nie należy do zadań instytucji kultury i w żaden sposób nie może być prowadzone z wykorzystaniem konta bibliotecznego. Zwrócono się do A

o wskazywanie darczyńcom właściwego numeru konta do dokonywania płatności na jego cel.

Z treści pisma z dnia 24 lipca 2020 r. dyrektora biblioteki wynika, iż A jako osoba fizyczna samodzielnie pozyskiwał fundusze od sponsorów celem wydania autorskiej książki „ Biegiem przez życie” . Z nieznanых powodów posługiwał się rachunkiem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hajnówce do pozyskiwania darowizn na wydanie książki. Dyrektor biblioteki z księgową nie potrafią wyjaśnić , dlaczego pieniądze pozyskiwane przez osobę fizyczną na wydanie książki wpływały na rachunek bieżący instytucji kultury i uważają, iż darczyńcy nie dokonywali płatności na rzecz działalności biblioteki, a środki pozyskiwał osobiście Pan : na wydanie swojej książki. Na początku 2020 r. Pan : został poproszony przez główną księgową MBP o wskazywanie darczyńcom numeru swojego prywatnego rachunku bankowego , gdyż zbiórka pieniędzy na wydanie książki nie może być prowadzona z wykorzystaniem konta bibliotecznego. W związku z tym, iż konto wskazane przez A : w jego piśmie z dnia 7.03.2020 r., na które miały być przekazane środki z konta biblioteki, nie było kontem Urzędu Miasta Hajnówka, a wydawcą książki jest Wydawnictwo „Bratczyk”

(informacja uzyskana od A _____), nienależnie przekazane środki zostały zwrócone przez A _____ w pełnej wysokości i zostaną przekazane na specjalnie utworzony rachunek pomocniczy.

II. Stan prawny

Miejska Biblioteka Publiczna w Hajnówce jest samorządową instytucją kultury działającą w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach/Dz.U. z 2019 r. poz.1479 ze zm./ oraz o przepisy ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej/ Dz. U. Z 2020 r. poz.194/.

Zgodnie z art.4 ust.1 cyt. ustawy o bibliotekach do podstawowych zadań biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych , obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej , zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej , a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie. Do zadań biblioteki może ponadto należeć prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowobadawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej/ vide: art.4 ust.2 ustawy o bibliotekach/.

Zgodnie zaś z art.18 ust.1 ustawy o bibliotekach, biblioteki publiczne służą zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Biblioteka stanowiąca samodzielną jednostkę organizacyjną/ taką jednostką jest Miejska Biblioteka Publiczna w Hajnówce/ działa na podstawie aktu o utworzeniu biblioteki oraz statutu nadanego przez organizatora/ vide: art.11 ust.1 ustawy o bibliotekach/.statut biblioteki określa w szczególności jej cele i zadania, organy biblioteki i jej organizację, w tym zakres działania i lokalizację filii oraz oddziałów, nazwę jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki/.../, źródła finansowania działalności biblioteki.

Miejska Biblioteka Publiczna w Hajnówce działa w oparciu o Statut nadany uchwałą Nr XXIV/157/16 Rady Miasta Hajnówka z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiej Bibliotece Publicznej im. dr Tadeusza Rakowieckiego w Hajnówce/ Dz. Urz. Woj. Podl. Z 2016 r. poz.4961/.

W § 7 Statutu określono zadania biblioteki, jak niżej:

- 1.gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych zawierających utrwalony wyraz myśli ludzkiej, niezależnie od nośnika fizycznego i sposobu zapisu treści, a zwłaszcza dokumentów: graficznych, kartograficznych, dźwiękowych, audiowizualnych i elektronicznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu,
- 2.udostępnianie materiałów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych,
- 3.upowszechnianie i promowanie książki, czytelnictwa i Biblioteki,
- 4.prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej,
- 5.organizowanie form służących aktywizacji czytelnictwa, popularyzacji książki, historii, sztuki i nauki oraz upowszechnianiu dorobku kulturalnego Gminy Hajnówka,
- 6.organizowanie form służących edukacji kulturalnej, historycznej i patriotycznej różnych grup wiekowych i społecznych,
- 7.organizowanie imprez okolicznościowych, artystycznych i rekreacyjno-rozrywkowych

- służących poznawaniu kultury i tradycji narodowych oraz rozwijaniu zainteresowań i podnoszenia kultury życia codziennego, pracy i wypoczynku,
- 8.współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w zakresie rozwijania czytelnictwa i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych,
  - 9.wspieranie społeczności lokalnej w procesie wychowania dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw społecznych oraz organizowanie zajęć kulturalnych i edukacyjnych,
  - 10.stwarzanie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu literackiego i artystycznego oraz rozwijanie zainteresowań literaturą, kulturą. Sztuką i nauką,
  - 11.opracowywanie oraz rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informacyjnych służących promocji miasta i regionu,
  - 12.doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Ponadto w § 13 statutu zapisano, iż biblioteka może prowadzić działalność inną, niż kulturalna, a dochód z tej działalności może być przeznaczony wyłącznie na cele statutowe.

Samorządowe instytucje kultury należą do sektora finansów publicznych i zasady ich gospodarki finansowej określają przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych/ Dz. U. Z 2019 r. poz.869 ze zm./ , modyfikowane i uszczegółowione przepisami Rozdziału 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej/ Dz. U z 2020 r. poz.194/.Instytucje kultury samodzielnie gospodarują przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzą samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków , kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Podstawą ich funkcjonowania jest plan finansowy, w którym instytucja jest zobowiązana do wyodrębnienia przychodów z prowadzonej działalności, dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego , kosztów, w tym wynagrodzeń i składek od nich naliczonych, płatności odsetkowych wynikających z zaciągniętych zobowiązań, zakupy towarów i usług, środki na wydatki majątkowe, środki przyznane innym podmiotom, stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku, stan środków pieniężnych na początek i koniec roku. Instytucja kultury pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązania z uzyskiwanych przychodów, w tym także z dotacji. Przychodami instytucji kultury są przychody z prowadzonej działalności , w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego, przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych , dotacje podmiotowe i celowe z budżetu j.s.t, środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł . Organizator przekazuje instytucji kultury środki finansowe w formie dotacji podmiotowej na dofinansowanie bieżącej działalności w zakresie realizowanych zadań statutowych/w tym na utrzymanie obiektów i remonty/ oraz udziela dotacji celowych na realizację wskazanych zadań i programów. Ponadto jako samodzielna osoba prawna, instytucja kultury może uzyskiwać przychody, których charakter jest uzależniony od rodzaju i zakresu prowadzonej działalności przez daną instytucję. Takimi przychodami mogą być min. wartości pieniężne, wartość nieodpłatnych świadczeń oraz przychodów w naturze.

Zgodnie z § 12 Statutu Biblioteki działalność jej jest finansowana w ramach rocznej dotacji z budżetu organizatora, dotacji celowej, dochodów własnych, darowizn otrzymanych od osób fizycznych i osób prawnych . Wskazany zakres finansowania biblioteki, określony w jej statucie mieści się w zakresie powołanych wyżej przepisów prawa.

Instytucja kultury prowadzi pełną rachunkowość zgodnie z regulacją przepisu art.2 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości /Dz. U. Z 2019 r. poz.351 ze zm./ .Pod tym pojęciem mieści się obowiązek prowadzenia zbiorów zapisów księgowych,, obrotów/ sum zapisów/ i sald, które tworzą dziennik, księgę główną księgi pomocnicze, zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej , sald kont ksiąg pomocniczych oraz wykaz

składników aktywów i pasywów/ inwentarz/. Instytucje kultury zobowiązane są rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Kierownik instytucji kultury ponosi odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej jednostki, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości zgodnie z art.4 ust.5 ustawy o rachunkowości.

Powołane przepisy ustawowe, przepisy stanowiące przez organ uchwałodawczy j.s.t/ rada miasta/ regulują zasady funkcjonowania w obrocie prawnym instytucji kultury, w tym przypadku Biblioteki Miejskiej.

III Wnioski

Jak wynika ze stanu faktycznego sprawy, wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora Biblioteki, dołączonych przez Dyrektora Biblioteki wybranych dokumentów źródłowych na konto Biblioteki wpływały środki z przeznaczeniem na wydanie autorskiej książki „Biegiem przez życie”. Z informacji Dyrektora nie wynika, aby Biblioteka zawierała z w/w osobą umowę o wydanie książki, czy też innego rodzaju ustalenia w obowiązujących formach prawnych, które stanowiłyby podstawę do przekazywania pieniędzy przez osoby trzecie na konto biblioteki na poczet kosztów wydania książki. Zatem wskazane wpływy na rzecz biblioteki winny były być zwrócone podmiotom je wpłacającym, ponieważ w tytułach przelewów wyraźnie wskazywano przeznaczenie wpłacanych kwot, a Biblioteka nie posiadała tytułu prawnego do ich zatrzymania na swoim koncie. Ewentualnie należało wystosować pismo z zapytaniem, czy zwrócić wskazane środki na konto wpłacającego, czy też na podstawie oświadczenia dokonującego wpłaty te środki przekazać na wskazane w oświadczeniu konto. Biblioteka bez zgody osób wpłacających nie miała podstaw prawnych do przekazania środków na rzecz A

~~RADCA PRAWNY~~
Eugenia Ostrowska
BŁ-396

Hajnówka 2020.08.05